

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

A. Η ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ : $y = \alpha \cdot x$

1. Δίνεται η ευθεία $y = 3x$.

- α) Να υπολογίσετε την κλίση της ευθείας.
- β) Να κάνετε την γραφική της παράσταση.

2. Μια ευθεία διέρχεται από την αρχή των αξόνων και από το σημείο $A(4,12)$.

- α) Να βρείτε την κλίση της και να γράψετε την εξίσωση της ευθείας.
- β) Να εξετάσετε αν η ευθεία διέρχεται από το σημείο $(25,75)$.
- γ) Να υπολογίσετε την τιμή του κ , αν το σημείο $B(1-2\kappa, -12)$ ανήκει στην ευθεία.

3. Μια ευθεία διέρχεται από την αρχή των αξόνων και από το σημείο $A(5,0)$.
Να βρείτε την κλίση της ευθείας και να γράψετε την εξίσωση της ευθείας.

4. Δίνεται η ευθεία $y = (3\lambda-1)x$

- α) Να βρείτε τον αριθμό λ , ώστε η ευθεία να διέρχεται από το σημείο $A(30, 150)$.
- β) Να κάνετε την γραφική της παράσταση.
- γ) Να υπολογίσετε την τεταγμένη ενός σημείου της ευθείας αν η τετμημένη του είναι 13.

5. Δίνεται η ευθεία $y = \left(\frac{\lambda-1}{3} - 1\right)x$.

- α) Να υπολογίσετε την τιμή του λ , αν η κλίση της ευθείας είναι -2 .
- β) Να υπολογίσετε την απόσταση ενός σημείου A της ευθείας από τον άξονα x' αν η τετμημένη του είναι 4.
- γ) Να κάνετε την γραφική παράσταση της ευθείας όταν, $-2 \leq x \leq 2$

6. Να βρείτε τον αριθμό λ , αν η ευθεία $y = \left[2 - \frac{11-3(\lambda-2)}{5}\right]x$, είναι η διχοτόμος της 1ης και της 3ης γωνίας των αξόνων.

7. Να υπολογίσετε την κλίση της ευθείας και να γράψετε την εξίσωσή της.
Να εξετάσετε αν η ευθεία διέρχεται από το σημείο $(10,-40)$.

8. Δίνεται η ευθεία $y = (6-2\lambda) \cdot x$

- α) Να υπολογίσετε την τιμή του λ , αν η γραφική της παράσταση βρίσκεται στο 2° και 4° τεταρτημόριο.
β) Να υπολογίσετε την τιμή του λ , αν η ευθεία αυτή είναι η διχοτόμος της 2° και της 4° γωνίας των αξόνων.

9. Μια ευθεία διέρχεται από την αρχή των αξόνων και σχηματίζει γωνία 45° με τον άξονα $x'x$.

- α) Να βρείτε την κλίση της ευθείας.
β) Να γράψετε την εξίσωση της ευθείας.
γ) Να κάνετε την γραφική της παράσταση.

10. Δίνεται η ευθεία $y = 4x$.

- α) Να εξετάσετε αν η ευθεία διέρχεται από το σημείο $A(8,32)$.
β) Να υπολογίσετε την τεταγμένη ενός σημείου της ευθείας αν η τετμημένη του είναι 5.
γ) Να υπολογίσετε την τετμημένη ενός σημείου της ευθείας αν η τεταγμένη του είναι -24.
δ) Να υπολογίσετε την τιμή του λ , αν το σημείο $B(\lambda-2, 12)$ ανήκει στην ευθεία.

11. Να εξετάσετε αν η ευθεία που διέρχεται από την αρχή των αξόνων και από το σημείο $A(2, 12)$ διέρχεται και από το σημείο $B(5,20)$.

12. Να σχεδιάσετε σε ένα ορθογώνιο σύστημα αξόνων την ευθεία η οποία διέρχεται από την αρχή των αξόνων και έχει κλίση -2.

13. Να κάνετε την γραφική παράσταση της συνάρτησης $y = 2x$ όταν, $-1 \leq x \leq 2$

14. Να κάνετε την γραφική παράσταση της συνάρτησης $y = -3x$ όταν, $x \geq -2$

15. Δίνονται οι αριθμοί $\alpha = \sqrt{13 - \sqrt{19 - \sqrt{9}}}$ και $\beta = \sqrt{18 - \sqrt{1 + \sqrt{9}}}$.

- α) Να υπολογίσετε τους αριθμούς α και β .
β) Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας που διέρχεται από το σημείο $A(\alpha, \beta)$.

16. Δίνεται η ευθεία $y = \left(\frac{5\lambda-2}{3} - 4\right) \cdot x$

- α) Να βρείτε το λ , ώστε η ευθεία αυτή να έχει κλίση 2.
β) Να σχεδιάσετε την παραπάνω ευθεία.

17. Ένα κατάστημα κάνει έκπτωση 30% στις τιμές όλων των προϊόντων του.

- α) Να εκφράσετε την τελική τιμή y ενός προϊόντος, ως συνάρτηση της αρχικής τιμής του x .
β) Να βρείτε την τιμή που θα πληρώσουμε για ένα προϊόν που έχει αρχική τιμή 50 €.
γ) Να βρείτε την αρχική τιμή ενός προϊόντος, αν πληρώσαμε για την αγορά του 105 €.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

B. Η ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ : $y = ax + \beta$

1. Να κάνετε την γραφική της παράσταση της συνάρτησης $y = 3x + \kappa$, αν το σημείο $A(3,11)$ ανήκει στην γραφική της παράσταση.
2. Να βρεθεί η τιμή του κ , αν το σημείο $A(\kappa-7,3)$ ανήκει στην ευθεία $y = 3x - 4$.
3. Να βρείτε την εξίσωση μιας ευθείας, αν είναι παράλληλη στην ευθεία $y = 5x$ και διέρχεται από το σημείο $A(-2,-11)$.
4. Να βρείτε την εξίσωση μιας ευθείας, που διέρχεται από το σημείο $A(-1,1)$ και έχει κλίση 3. Να βρείτε το σημείο που η ευθεία αυτή τέμνει τον άξονα $y'y$.
5. Δίνεται η ευθεία $(\epsilon) : y = 2x + 6$.
  - α) Να εξετάσετε αν η ευθεία διέρχεται από το σημείο $A(5,16)$.
  - β) Να βρείτε ένα σημείο της ευθείας που η τετμημένη του να είναι -2 .
  - γ) Να βρείτε τα σημεία που η ευθεία τέμνει τους άξονες $y'y$ και $x'x$.
  - δ) Να κάνετε την γραφική της παράσταση.
  - ε) Να βρείτε το σημείο τομής της ευθείας (ϵ) με την ευθεία $y = 10$.
  - στ) Να βρείτε το σημείο τομής της ευθείας (ϵ) με την ευθεία $x = 3$.
6. Να βρείτε την εξίσωση μιας ευθείας, αν αυτή τέμνει τον άξονα των τεταγμένων στο σημείο με τεταγμένη -3 και έχει κλίση 4.
Να εξετάσετε αν το σημείο $A(2,5)$ ανήκει στην ευθεία.
7. Να βρείτε το σημείο τομής των ευθειών $y = 3x - 4$ και $y = 8$.
Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας, που διέρχεται από την αρχή των αξόνων και από το παραπάνω σημείο.
8. Να βρείτε την εξίσωση μιας ευθείας, που διέρχεται από τα σημεία $A(0,4)$ και $B(-2,6)$.
9. Να βρείτε το σημείο τομής A των ευθειών $y = -2$ και $x = -3$.
Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας που διέρχεται από το σημείο A και τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο με τεταγμένη 5.
Να βρείτε το σημείο που η ευθεία τέμνει τον άξονα $x'x$.
10. Δίνεται η ευθεία με εξίσωση $4x - 3y = 12$.
  - α) Να βρείτε τα σημεία τομής A και B της ευθείας με τους άξονες $x'x$ και $y'y$ αντίστοιχα.
  - β) Να υπολογίσετε την απόσταση AB.
  - γ) Να υπολογίσετε το εμβαδόν του τριγώνου AOB, όπου O είναι η αρχή των αξόνων.

11. Δίνεται το σημείο $A(\alpha, \beta)$ όπου $\alpha = \sqrt{22 + \sqrt{2 + \sqrt{49}}}$ και $\beta = \sqrt{15 - 2\sqrt{1 + \sqrt{64}}}$.
 Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας που διέρχεται από το σημείο A και τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο $B(0, -7)$.
12. Δίνεται η ευθεία ϵ , με εξίσωση $4x - 2y = 6$.
 α) Να εξετάσετε αν η ευθεία διέρχεται από το σημείο $A(4, 5)$.
 β) Να βρείτε τα σημεία που η ευθεία τέμνει τους άξονες $x'x$ και $y'y$.
 γ) Να βρείτε την κλίση της ευθείας.
 δ) Να βρείτε το σημείο τομής της ευθείας ϵ με την ευθεία $y = 7$.
13. Δίνεται η ευθεία (ϵ) με εξίσωση $y = (3\lambda - 1)x + \mu - 1$.
 α) Να βρείτε τους αριθμούς λ και μ , αν η ευθεία ϵ είναι παράλληλη με την ευθεία $y = 5x$ και τέμνει τον άξονα των τεταγμένων στο σημείο $(0, 4)$.
14. Ένα κατάστημα ενοικίασης μοτοποδηλάτων ενοικιάζει τις μηχανές 50€ την εβδομάδα και επιπλέον 2€ για κάθε χιλιόμετρο διαδρομής.
 α) Να γράψετε το ποσό y που θα πληρώσουμε για μια εβδομάδα, ως συνάρτηση των χιλιομέτρων x που θα διανύσουμε.
 β) Πόσα χρήματα θα πληρώσουμε αν σε μια εβδομάδα διανύσουμε 40 χιλιόμετρα;
 γ) Αν πληρώσουμε για μία εβδομάδα 200€, πόσα χιλιόμετρα θα διανύσουμε;
 δ) Να κάνετε την γραφική παράσταση της συνάρτησης αυτής.
15. Η ευθεία $y = ax + \beta$ είναι παράλληλη με την ευθεία $2y + x = 0$ και διέρχεται από το σημείο $(6, -1)$.
 α) Να υπολογίσετε τα a και β .
 β) Να βρείτε τα σημεία τομής A και B της ευθείας με τους άξονες $x'x$ και $y'y$ αντίστοιχα.
 γ) Να υπολογίσετε τις γωνίες του τριγώνου AOB , όπου O είναι η αρχή των αξόνων.
16. Να κάνετε την γραφική παράσταση της συνάρτησης $x + y = 1$, όταν $-3 \leq x \leq 3$.
17. Να δείξετε ότι οι ευθείες $6x - 4y = 12$ και $3x - 2y = 0$ είναι παράλληλες.
18. Δίνεται η ευθεία (ϵ) με εξίσωση $y = (1 - \frac{\lambda - 1}{3})x + 3\mu - \frac{1}{2}$.
 Να βρείτε τους αριθμούς λ και μ , αν η ευθεία ϵ είναι παράλληλη με την ευθεία $6x - y = 0$ και διέρχεται από το σημείο $A(0, 9)$.
19. Να υπολογίσετε την τιμή του λ , ώστε οι ευθείες να είναι $y = (\frac{\lambda}{2} - 1)x + 3$ και $y = (3\lambda + 4)x - 5$ να είναι παράλληλες.
20. Οι ευθείες $y = -2x$ και $y = (\lambda + 1)x + 2$ είναι παράλληλες.
 α) Να βρείτε τον αριθμό λ .
 β) Να σχεδιάσετε τις παραπάνω ευθείες στο ίδιο σύστημα αξόνων.
21. Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας $ax + by = 10$ αν διέρχεται από τα σημεία $A(0, -2)$ και $B(10, 2)$.

22. Ένας εμπορικός αντιπρόσωπος έχει μηνιαίο μισθό 800€ και 5% επί των πωλήσεων που πραγματοποιεί.
- Να εκφράσετε τις μηνιαίες αποδοχές y του αντιπροσώπου ως συνάρτηση των πωλήσεων x που πραγματοποιεί.
  - Να βρείτε τις μηνιαίες αποδοχές του, αν πραγματοποιήσει πωλήσεις εμπορευμάτων αξίας 12.000€.
  - Ποια είναι η αξία των εμπορευμάτων που πρέπει να πουλήσει, ώστε οι μηνιαίες αποδοχές του να φθάσουν τα 1000€;
23. Ένα ορθογώνιο έχει διαστάσεις $2x-3$ και $x+2$.
- Να βρεθεί η περίμετρος του p ως συνάρτηση του x
  - Για ποια τιμή του x , η περίμετρος του ορθογωνίου είναι 28cm;
  - Να κάνετε την γραφική της παράσταση.
24. Ένα λεωφορείο 50 θέσεων κάνει την διαδρομή Θήβα - Αθήνα και έχει έξοδα 200€.
- Αν το εισιτήριο της διαδρομής είναι 8€, να γράψετε το κέρδος y που θα έχει σε κάθε διαδρομή ως συνάρτηση του αριθμού x των επιβατών.
  - Πόσο θα είναι το κέρδος αν το λεωφορείο έχει 50 επιβάτες;
  - Να κάνετε την γραφική της παράσταση.
25. Να βρείτε τους αριθμούς α και β της ευθείας $y = \alpha x + \beta$ αν γνωρίζετε ότι :
- είναι παράλληλη με την ευθεία $y = \frac{1}{5}x + 4$ και τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο με τεταγμένη 6.
  - είναι παράλληλη στην ευθεία $y = -10x$ και διέρχεται από το σημείο $A(4, 35)$
  - είναι παράλληλη με την ευθεία $3y+2x = 6$ και τέμνει τον άξονα $x'x$ στο σημείο με τεταγμένη 9.
26. Δίνετε η ευθεία $y = (\alpha-2)x + 3$.
- Να σχεδιάσετε την γραφική της παράσταση, εάν διέρχεται από το σημείο $A(-2, -1)$.
  - Να εξετάσετε αν είναι παράλληλη με την ευθεία $6x + 3y = 12$.
27. Δίνεται η εξίσωση της ευθείας ϵ : $\alpha x + \beta y = 8$.
- Να βρείτε τους αριθμούς α και β , αν η ευθεία τέμνει τον άξονα των τεταγμένων στο σημείο με τεταγμένη -4 και έχει κλίση 3.
  - Να βρείτε το σημείο τομής της ευθείας ϵ με την ευθεία $x = 3$.
  - Να βρείτε το σημείο που η ευθεία ϵ τέμνει τον άξονες των τεταγμένων.
28. Να βρεθούν οι συντεταγμένες του σημείου τομής των ευθειών $y = 2x + 5$ και $y = x + 3$.
29. Η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης περνάει από την αρχή των αξόνων και από το σημείο $A(4,2)$. Να βρεθεί ο τύπος της και οι συντεταγμένες του σημείου τομής της με την ευθεία $y = -x + 3$.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

Γ. Η ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ : $y = \frac{\alpha}{x}$, $x \neq 0$

1. Αν τα ποσά x και y του παρακάτω πίνακα είναι αντιστρόφως ανάλογα, να βρείτε την σχέση που συνδέει τα ποσά αυτά και να συμπληρώσετε τον πίνακα.

x	2	3	
y		10	6

2. Να βρείτε τον τύπο της υπερβολής αν διέρχεται από το σημείο $A(2,3)$.
Σε ποια τεταρτημόρια βρίσκονται οι κλάδοι της υπερβολής;
Να εξετάσετε αν το σημείο $A(\frac{3}{2}, 5)$ ανήκει στην υπερβολή.
3. Δίνεται η υπερβολή $y = -\frac{\lambda-4}{x}$, $x \neq 0$.
α) Να υπολογίσετε την τιμή του λ , ώστε η υπερβολή να διέρχεται από το σημείο $A(3, 5)$.
β) Να υπολογίσετε τις τιμές του λ , ώστε οι κλάδοι της υπερβολής να βρίσκονται στο 1° και 3° τεταρτημόριο.
4. Να υπολογίσετε τις τιμές του λ , αν το σημείο $A(4, \lambda-2)$ ανήκει στην υπερβολή $y = \frac{8}{x}$.
Να κάνετε την γραφική παράσταση, όταν $1 \leq x \leq 8$.
5. Δίνεται η υπερβολή $y = -\frac{10}{x}$.
α) Σε ποια τεταρτημόρια βρίσκονται οι κλάδοι της υπερβολής;
β) Να βρείτε το σημείο τομής A της υπερβολής με την ευθεία $x = 2$.
γ) Να βρείτε το σημείο τομής B της υπερβολής με την ευθεία $y = -5$.
6. Ένα τρίγωνο έχει εμβαδόν 6cm^2 .
α) Να εκφράσετε το ύψος του u , ως συνάρτηση της αντίστοιχης βάσης του β .
β) Αν η βάση του είναι 6cm , να υπολογίσετε το αντίστοιχο ύψος του.
7. Να βρείτε την εξίσωση μιας ευθείας που διέρχεται από την αρχή των αξόνων και από το σημείο τομής της υπερβολής $y = \frac{8}{x}$ και της ευθείας $x = -2$.
8. Δίνεται η υπερβολή $y = \frac{3-2\mu}{x}$, $x \neq 0$.
α) Να υπολογίσετε την τιμή του μ , ώστε η υπερβολή να διέρχεται από το σημείο $A(3, 5)$.
β) Να υπολογίσετε τις τιμές του μ , ώστε οι κλάδοι της υπερβολής να βρίσκονται στο 2° και 4° τεταρτημόριο.